

Statenmededeling

Onderwerp

Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord 2021-2030

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845369

PS: 4849496

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

de vastgestelde Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord.

Aanleiding

Op 13 januari 2020 heeft de provincie Noord-Brabant het [Schone Lucht Akkoord](#) (SLA) ondertekend met het Rijk, en inmiddels 11 provincies en een nog steeds toenemend aantal gemeenten. Ambitie binnen het akkoord is om de luchtkwaliteit structureel te verbeteren, zodat partijen gezamenlijk minimaal 50% gezondheidswinst realiseren uit binnenlandse bronnen in 2030 ten opzichte van 2016. Binnen het akkoord is afgesproken dat iedere partij uiterlijk op 1 maart 2021 een decentrale uitvoeringsagenda opstelt. De uitvoeringsagenda die voorligt geeft aan hoe we als Brabant bijdragen aan de afspraken uit het SLA.

Bevoegdheid

Provinciale Staten hebben conform hun kaderstellende bevoegdheid de Brabantse Omgevingsvisie en het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 vastgesteld. Conform Sturen met Kaders valt deze uitvoeringsagenda – net zoals ondertekening van het SLA in 2020- binnen de uitvoeringsbevoegdheid van GS. Het is de bedoeling dat deze uitvoeringsagenda nauw verbonden wordt met het geheel van beleidskader en uitvoeringsagenda milieu die in 2021 en 2022 opgesteld worden als opvolger van het Provinciaal Milieu- en Waterplan.

Kernboodschap

1. De uitvoeringsagenda sluit aan bij de doelstellingen en afspraken uit het SLA
De centrale doelstelling uit het SLA is om in 2030 landelijk minimaal 50% gezondheidswinst uit binnenlandse bronnen te realiseren ten opzichte van 2016. Daarmee streven we naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit.

Ook werken we daarmee toe naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in 2030 voor fijnstof en stikstofdioxide.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845369

PS: 4849496

Het SLA bevat afspraken op de onderwerpen mobiliteit, mobiele werktuigen, industrie, houtstook, binnenvaart en havens, landbouw, internationaal luchtbeleid en participatie. De uitvoeringsagenda geeft per thema aan welke afspraken uit het SLA relevant zijn voor de provinciale taken en verantwoordelijkheden. Ook geeft de uitvoeringsagenda aan binnen welk beleidskader we deze afspraken geborgd hebben of voorstellen om te gaan borgen. In lijn met de toezegging tijdens de themabijeenkomst op 5 februari jl. wordt daarnaast de relatie gelegd met relevante uitvoeringsagenda's, zoals de genoemde Uitvoeringsagenda Energie. Breder geeft de uitvoeringsagenda aan wat de belangrijkste maatregelen zijn die we als provincie nemen en die bijdragen aan de doelstellingen uit het akkoord.

We geven in de uitvoeringsagenda aan dat we deelnemen aan een aantal pilots binnen het SLA. Dit geldt voor pilots in de landbouw, rond VTH in de industrie en met betrekking tot hoogblootgestelde locaties. We willen aanspraak maken op een RIVM-ankermeetpunt binnen de pilot monitoring/participatie. Deze pilots passen bij:

- de ambities om toe te werken naar doelvoorschriften in de veehouderij.
- om vergunningverlening en toezicht (risicogericht) te optimaliseren.
- bij het voornemen in de begroting 2021 om een verkenning te doen naar hotspots in Brabant.
- het verzoek conform uw moties om een voorstel te doen voor twee extra RIVM-meetpunten.

Daarnaast onderzoeken we of we projecten mogelijk kunnen maken met een beroep op de Specifieke Uitkering die het Rijk naar verwachting op 1 april 2021 als cofinancieringsregeling openstelt.

2. We volgen een aanpak die aansluit bij de uitgangspunten en provinciale rollen uit de Brabantse Omgevingsvisie

Het huidige beeld is dat we als Brabant een passende bijdrage kunnen leveren aan de landelijke doelstelling als we de principes 'diep, breed, en rond' van de omgevingsvisie toepassen. Dat wil zeggen dat we de verbinding maken tussen luchtkwaliteit en de andere Brabantse opgaven. Bij het uitwerken van elke opgave (o.a. binnen de beleidskaders landbouw, energie, mobiliteit, natuur) zoeken we naar mogelijkheden om tegelijkertijd winst te boeken op het gebied van luchtkwaliteit. Deze uitvoeringsagenda betekent daarnaast het startschot van een aantal inhoudelijke acties, met name als het gaat om deelname aan pilots en het uitvoeren van in het SLA genoemde maatregelen die bij onze provinciale rol passen. Daarnaast vindt binnen het SLA een doorontwikkeling van de monitoringsinstrumenten (zoals de gezondheidsindicator) plaats. Dit stelt ons in staat om de ontwikkeling van de luchtkwaliteit in Brabant te blijven monitoren, en

om bij te sturen als dit nodig is. In lijn met de toezegging tijdens de themabijeenkomst van 5 februari jl. helpt ons dit om inzichtelijk te maken wat het resultaat is van acties die we als provincie nemen.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845369

PS: 4849496

3. In Brabant neemt een steeds grotere coalitie deel aan het Schone Lucht Akkoord

Naast de provincie hebben momenteel 21 Brabantse gemeenten het Schone Lucht Akkoord ondertekend, met name de B5 en gemeenten in de regio Noordoost-Brabant. In de regio Noordoost-Brabant bundelen 15 gemeenten ambtelijk en bestuurlijk hun krachten en stellen gezamenlijk op vier thema's een regionaal plan op. De provincie neemt deel in de stuurgroep. We horen dat gemeenten in de andere regio's in Brabant interesse hebben en zich oriënteren op deelname. Veelgehoord knelpunt is de beperkte ambtelijke capaciteit. Als provincie kijken we waar we gemeenten vanuit onze rol en verantwoordelijkheden kunnen interesseren voor deelname aan (de acties uit) het SLA. Conform toezegging tijdens de themabijeenkomst op 5 februari jl. informeren wij u daarnaast dat ook landelijk de coalitie steeds groter wordt. In Nederland hebben op dit moment 11 provincies en 69 gemeenten het SLA ondertekend. Bij de start van het SLA waren dit 36 gemeenten en 9 provincies (Brabant +8).

Consequenties

1. Structureel verbeteren van de luchtkwaliteit vraagt om een integrale aanpak

Hoe schoon en gezond de lucht is in Brabant hangt voor een groot deel samen met de activiteiten en uitstoot in de mobiliteit, in de industrie en in de landbouw. Dit betekent dat keuzes die gemaakt worden in de beleidskaders economie, mobiliteit, energie, landbouw en voedsel en in het kader van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof invloed hebben op hoe gezond de lucht is in Brabant. Deze afhankelijkheid maakt dat het doelbereik en de mate waarin Brabant bijdraagt aan dit doelbereik niet op voorhand zeker is, en niet met deze uitvoeringsagenda alleen geborgd kan worden. Daarom blijft het belangrijk om het doelbereik periodiek te blijven monitoren, en om blijvend aandacht te hebben voor deze afhankelijkheden.

2. Nieuwe ontwikkelingen kunnen vragen om bijstelling van deze Uitvoeringsagenda

Het Schone Lucht Akkoord loopt tot en met 2030. Onder meer nieuwe economische ontwikkelingen en de snelheid waarmee de energietransitie en de stikstofaanpak verlopen, hebben invloed op het tempo van verduurzaming en op de uitstoot van verontreinigende stoffen in de lucht. Deze ontwikkelingen kunnen vragen om nieuwe accenten.

Europese en internationale zaken

Het Schone Lucht Akkoord is afgesloten met inachtneming van de op dit moment geldende Europese normen en adviezen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Zowel de [Europese Unie](#) als de [Wereldgezondheidsorganisatie](#) zullen naar verwachting de normen en adviezen in de komende tijd tegen het licht houden.

Mochten nieuwe ontwikkelingen daar aanleiding voor geven, dan gaan we in gesprek met het Rijk en andere ondertekenaars over de mogelijke consequenties voor de ambities en afspraken binnen het Schone Lucht Akkoord, en daarmee voor deze Uitvoeringsagenda.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845369

PS: 4849496

Communicatie

Wij informeren onze stakeholders over deze Uitvoeringsagenda. Daarnaast zijn we actief in gesprek met de gemeenten in Brabant die deelname aan het Schone Lucht Akkoord overwegen en regionale maatregelen op luchtkwaliteit onderzoeken.

Vervolg

Afspraak binnen het SLA is dat alle deelnemers jaarlijks inzicht geven in de voortgang van de uitvoering van maatregelen en pilots. Het Rijk maakt een overkoepelende rapportage. Tweejaarlijks rekent het RIVM door of we op de goede weg zijn. Zowel als het gaat over de feitelijke situatie als over het bereiken van de doelen uit het SLA. Deze doorrekening vindt voor het eerst plaats nadat alle SLA-deelnemers hun uitvoeringsagenda hebben ingediend (resultaten verwacht medio 2021).

Als blijkt dat we onze doelstellingen niet halen, dan kan deze Uitvoeringsagenda aangevuld of vervangen worden. PS zal met een statenmededeling geïnformeerd worden over voortgang, eventuele knelpunten en bijstelling.

Invulling moties meetpunten

Uw Staten ontvangen separaat een voorstel voor financiering van minimaal twee extra meetstations¹. Tijdens de themabijeenkomst over deze Uitvoeringsagenda is hier al kort over gesproken. Op basis van uw inbreng werken we dit voorstel verder uit. Inhoudelijk wordt u conform uw verzoek met een Statenmededeling geïnformeerd vóór de bespreking van de perspectiefnota 2021. Het voorstel om financiële middelen beschikbaar te stellen ontvangt u bij Burap 1-2021.

Bijlagen

1. Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord

¹ Invulling moties M197-2020 en M46a-2020

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845369

PS: 4849496

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I.A.H.M. Cortenbach, (06) 18 30 34 63,
icortenbach@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw A. Harthoorn - Huppertz, (06) 27 74 51 48,
aharthoorn@brabant.nl.